COA Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Beste Relatie,

Op basis van de prognoses van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, die vrijdag werden gepubliceerd, heeft het COA de capaciteitsbehoefte 2024 vastgesteld. Via deze e-mail informeren we u als belangrijke samenwerkingspartner graag over de nieuwe opgave. De druk op de asielopvang blijft ook de komende periode onverminderd hoog. Het benodigde aantal opvangplekken zal komende jaren flink stijgen, terwijl we nu al te weinig reguliere locaties hebben van voldoende kwaliteit. De aanhoudende groei vraagt om extra maatregelen waarbij wederom de inzet van alle partijen hard nodig is. In onderstaand bericht lichten we ons nieuwe capaciteitsbesluit en deze maatregelen graag aan u toe.

Forse groei dit jaar
Volgens onze berekening zijn er begin 2024 69.900 opvangplekken nodig, waaronder 5.900 plekken voor minderjarige asielzoekers. In 2024, en naar huidige inzichten ook in 2025, zet de opwaartse trend door. Het aantal benodigde opvangplekken groeit in 2024 naar 96.000 plekken, waaronder 8.140 voor minderjarige asielzoekers. Dat betekent dat we, rekening houdend met het aflopen van locatiecontracten, voor begin 2025 52.900 extra opvangplekken moeten verwerven of opnieuw verlengen, en 6.920 amv-plekken voor minderjarige asielzoekers**.**

Oorzaken - langer in de opvang
De afgelopen twee jaar is het aantal bewoners in de asielopvang verdubbeld. Dat komt niet alleen door de toename van het aantal asielaanvragen. Een groot probleem is dat mensen vaak te lang in de asielopvang verblijven. Zo is er een achterstand in het aantal te behandelen asielaanvragen door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Hierdoor duurt het langer voordat mensen te horen krijgen of zij moeten vertrekken, ze in Nederland mogen blijven, of dat directe familieleden mogen nareizen.

Ook wachten er momenteel 16.000 statushouders in de asielopvang om gehuisvest te worden in een gemeente. Daardoor worden opvangplekken bezet gehouden die niet (meer) voor hen bestemd zijn. Dit legt extra druk op locaties van het COA. Mede hierdoor blijft de vraag naar opvangplekken stijgen en zijn noodopvanglocaties noodzakelijk.

Maatregelen
Blijvend op zoek naar nieuwe opvangplekken
We zijn dag in dag uit op zoek naar nieuwe locaties voor een langere periode, waarbij kleinere locaties ook tot de mogelijkheden behoren. Ook zetten we alles op alles om bestaande locaties langer open te kunnen houden en sluitingen te voorkomen. Het COA werkt bovendien hard om de door gemeenten georganiseerde tijdelijke gemeentelijke opvang zoveel mogelijk over te nemen of nieuwe samenwerkafspraken te maken als een locatie kan blijven voortbestaan. Dat doen we ook met andere partners, zoals het Rode Kruis.

Statushouders huisvesten
Bovendien zetten wij ons de komende periode extra in om statushouders te laten uitstromen. Het is namelijk belangrijk dat alle statushouders op tijd naar gemeenten vertrekken. We hebben uiteraard begrip voor de problemen op de woningmarkt, maar het is wat ons betreft echt noodzakelijk samen met gemeenten, ministeries en ketenpartners volgend jaar een grote versnelling aan te brengen in het huisvesten van statushouders. Op die manier komen opvangplekken vrij voor asielzoekers en kunnen statushouders zo snel mogelijk met hun integratie en participatie beginnen.

Noodmaatregelen
Hoewel we blijven inzetten op langdurige, stabiele locaties, is het helaas duidelijk dat ook volgend jaar korte termijn- of noodmaatregelen nodig zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om atypische opvanglocaties zoals de cruiseschepen, meer hotelopvang, opvang op festivalterreinen in paviljoens en het realiseren van flexwoningen bij azc's.

Lange termijn oplossingen
Ook wordt er gewerkt aan lange termijn oplossingen. We zijn positief dat in de meest recente begroting is vastgelegd dat het COA de komende jaren stabiel gefinancierd zal worden. Daarmee kunnen we een vaste basis aan opvangplekken aanhouden, makkelijker dan nu inspelen op een hoger of lager aantal bewoners en daarbij beter de gewenste kwaliteit voor de opvang en begeleiding vasthouden. Ook hopen we dat de Eerste Kamer binnenkort instemt met de Spreidingswet, waarmee er in meer gemeenten langdurige opvanglocaties komen. De Spreidingswet en stabiele financiering zullen de bestaande capaciteitsdruk niet direct oplossen, zeker niet op korte termijn, maar geven ons het broodnodige perspectief dat er structurele verbetering gaat komen in de toekomst.

Samenwerken
Het is iedere dag weer een uitdaging om asielzoekers zo goed mogelijk op te kunnen vangen. Daarbij bent u een belangrijke samenwerkingspartner. Graag werken we ook in 2024 samen met u aan een toekomst met voldoende menswaardige, veilige opvangplekken van kwaliteit en een goede spreiding over Nederland.

We blijven graag met u in gesprek en zijn uiteraard bereid om ons capaciteitsbesluit nader aan u toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Het bestuur van het COA